

Гусаренко Маргарита Юрьевна

Приднепровская государственная академия физической культуры и спорта

Погорелов Сергей Вадимович

Приднепровская государственная академия физической культуры и спорта

СОЦИАЛЬНАЯ РОЛЬ СПОРТА И ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА И СОЦИАЛИЗАЦИИ ЛИЧНОСТИ

Спорт как важный социальный феномен пронизывает все уровни современного социума, оказывая широкое воздействие на основные сферы жизнедеятельности общества. Начиная с 70 - 80-х годов прошлого столетия спорт в США является "второй религией", в которую верят большинство американцев.

Анализ развития спорта в США и других странах мира показывает, что активная позиция населения по отношению к спорту формируется как следствие хорошей пропаганды СМИ. Именно от СМИ зависит популяризация видов спорта, а занятия физкультурно-спортивной деятельностью рассматриваются как неотъемлемая часть культуры жизнедеятельности. С социологической точки зрения спорт можно назвать социальным институтом (Б.Шкуляя, 1992), поскольку он имеет свою личную социологическую базу в обществе. Существуют специфические правила и регуляции, формы санкций, соответствующие роли, культурные и социальные взаимоотношения, коммуникативная система, общие принципы и идеология. Исследователь Дж.Х.Сейдж (1988) утверждает, что "социальный мир спортивной деятельности есть тем, что может контролироваться неизменными естественными законами, он социально-построенным процессом, способным трансформироваться человеческими факторами". Физическая культура и спорт играют важную роль в формировании личности. Многие социальные ситуации проигрываются в спортивной деятельности, что позволяет спортсмену нарабатывать для себя жизненный опыт, выстраивать особую систему ценностей и установок. Спорт учит идти на жертвы ради достижения цели.

Эффективность социализации посредством спортивной деятельности зависит от того, насколько ценности спорта совпадают с ценностями общества и личности.

Однако, говоря о положительных моментах социализации средствами спорта, нельзя не сказать о негативных фактах развития современного спорта, которые серьезно повлияли на его ценности. Погоня за медалями и рекордами привела к возникновению таких негативных явлений в спорте, как стремление к победе любой ценой, допинг, ранняя специализация, жестокость, насилие и т.д. Поэтому все чаще возникает вопрос: "Гуманен ли современный спорт, что необходимо сделать, чтобы сохранить этот феномен для благородных целей развития личности и общества?". По своей природе спорт, несмотря на присущую ему соревновательность, гуманен, поскольку он способствует развитию личности, помогает раскрывать непознанные возможности человеческого организма и духа. Реализация гуманистического потенциала спорта не происходит сама собой и во многом зависит от того, в каких целях общество использует спорт.

В современной Украине тоже произошли большие подвижки в деле популяризации спорта и физической культуре.

На примере города Днепр можно сказать, что популяризация видов спорта очень сильно влияет на социум. Проведение в последние годы городских марафонов и полумарафонов, этапов кубка Европы по триатлону и других значимых спортивных мероприятий показывает, что все больше вовлекается спортсменов-аматоров наряду с профессиональными спортсменами в этот процесс. Большая роль в деле реабилитации и социализации военных, получивших травмы в зоне боевых действий играет и их участие в международных «Играх Нескореных», где участники в спортивных соревнованиях проявляют чудеса мужества и мастерства. Занятия физической культурой помогают людям пенсионного возраста не чувствовать себя одиночками, участвуя в социально-активной жизни.

Популяризації многих видів спорту, особливо ігрових, способствує строительство спортивних площадок на придомових територіях, шкільних дворах, и вообще в городской инфраструктуре. Небольшими шагами мы движемся в направлении, чтобы спорт и физическая культура стали неизменным спутником каждого гражданина.

Верескля Мар'яна Романівна

Кандидат педагогічних наук

Львівський державний університет внутрішніх справ

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасна вітчизняна економічна освіта вимагає пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу, впровадження найбільш передових та ефективних підходів до викладання економічних дисциплін. Саме перед вищою школою ставиться завдання виховати високопрофесійного фахівця з нестандартним мисленням, здатного брати на себе ризик прийняття рішень та відповідати за результати виконаної роботи.

Інтерактивне навчання – «це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності учнів, яка включає конкретні цілі, а саме створення комфортних умов навчання, за допомогою яких учень відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання» [1].

Викладаючи економічні дисципліни, лектор має визначити освітні технології навчання, а саме стратегію, пріоритетні напрями навчання, систему зв'язків, тактик навчання та стилю взаємодії викладача зі здобувачами вищої освіти. Педагогічна майстерність викладача полягає в тому, щоб забезпечити потрібний зміст, застосувати оптимальні методи й засоби навчання відповідно до програми й поставлених педагогічних завдань. Західними ученими виділено три аспекти навичок, якими повинен володіти викладач: технологія, педагогіка та зміст знань. Коли ці три аспекти взаємодіють один з одним, досягається ефективна інтеграція навчальних технологій. Це дозволяє збільшити спроможність здобувачів вищої освіти засвоювати навчальний матеріал та полегшити його навчання [5].

За інтерактивного навчання освітній процес організовується таким чином, що практично всі здобувачі вищої освіти виявляються залученими в процесі пізнання, при цьому кожний робить свій індивідуальний внесок у загальну справу. За умов такого навчання людина стає не об'єктом, а суб'єктом навчання, вона відчуває себе активним учасником подій і власної освіти та розвитку. Це забезпечує внутрішню мотивацію навчання, що сприяє його ефективності [4, с. 37].

З метою стимулювання творчої активності здобувачів вищої освіти широко використовується такий метод як «мозковий штурм». «Мозковий штурм» – це метод виконання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Суть методу полягає в тому, що необхідно висловити найбільшу кількість ідей за невелику кількість часу, обговорити та здійснити їхній відбір. Цей метод використовується для розвитку творчих здібностей або для розв'язання складних проблем [2, с. 110].

Важливе місце в системі завдань для активізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в економічній освіті посідає метод навчального проектування. Метод проектів сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти умінь використовувати різноманітні джерела інформації для розв'язання проблеми, спільно працювати в групі, представляти й аргументувати власні пропозиції щодо виконання завдань, використовувати знання з інших предметів, застосовувати теоретичні знання на практиці. Важливою перевагою методу проектів поряд з іншими активними методами є можливість розвитку творчих здібностей здобувачів вищої освіти [3, с. 226].

Найбільш поширеною є група методів кооперативного навчання, що передбачає роботу здобувачів вищої освіти в парах під час проведення семінарських і практичних занять, виконання тестових та творчих завдань; спільне прийняття рішення щодо розв'язання